

Bilag 1: Redegørelse til regulativ for Maglemoserenden.

1. Indledning.

Ifølge vandløbsloven skal nye regulativer være bilagt en redegørelse af de forhold, som har betydning for regulativets udarbejdelse.

Desuden skal der redegøres for konsekvenserne af regulativforslaget.

Den nugældende vandløbslov – lov nr. 302 af 9. juni 1982 med senere ændringer – indeholder i forhold til tidligere lovgivning om vandløb, væsentligt ændrede bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelsen, idet denne i større grad end hidtil skal ske under hensyntagen til de miljømæssige interesser i vandløbet.

Dette fremgår af lovens § 1, ifølge hvilken det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand, men at dette skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i anden lovgivning.

Grundlaget for afvejningen mellem disse interesser, og hermed for revisionen af regulativet, er indeholdt i nedenstående planer.

2. Planlægningsmæssigt grundlag.

a. Regionplan.

I Regionplan 1993 for Københavns Amt, der dækker perioden 1993–2005, med tilhørende redegørelse, gives der overordnede retningslinier for udviklingen i regionen.

Disse overordnede retningslinier er beskrevet mere detaljeret i sektorplanerne.

De mest betydningsfulde sektorplaner ved revisionen af vandløbsregulativerne er vandindvindingsplanen og vandområdeplanen.

b. Kommuneplan.

Kommuneplan 1992–2001 er vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 18. december 1991. Kommuneplanen fastlægger bl.a. hvordan arealerne i kommunen skal anvendes.

c. Vandområdeplanlægning.

Målsætningssystemet:

	Målsætning	Beskrivelse
Skærpet målsætning	A Særligt naturvidenskabeligt interesseområde	Vandløb omfattet af særlige naturvidenskabelige interesser
Generel målsætning	B1 Gyde og opvækst område for laksefisk	Vandløb, der skal kunne anvendes som gydeområde og opvækstområde for yngel af ørred og andre laksefisk
	B2 Laksefiskevand	Vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ørred og andre laksefisk
	B3 Karpesfiskevand	Vandløb, der skal kunne anvendes som opholds- og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpesfisk
Lempet målsætning	C1 Vandløb væsentligt påvirket af spildevand, grundvandsindvinding eller andre fysiske indgreb	
	C2 Vandløb påvirket af okker	

I Vandområdeplan for Kighanerenden og Maglemoserenden, vedtaget af Amtsrådet i 1991, er Maglemoserenden målsat som "Gyde og opvækstområde for laksefisk", med deraf følgende krav til vandkvalitet, vandføring og fysiske forhold.

Vedrørende vandkvaliteten, skal forureningsgraden være $F^0 = \text{II}$ eller bedre, og iltindholdet i vandet må ikke være under 6 mg O_2/l .

Vandføringen skal være mindst 5 l/sek.

De fysiske forhold i vandløbet er afhængige af vandløbsvedligeholdelsen, og for at målsætningen kan opfyldes, er det meget vigtigt, at regulativets bestemmelser om vandløbsvedligeholdelsen understøtter den stillede målsætning.

Vandløbsvedligeholdelsen skal udføres så skånsomt som muligt. Grødeskæring, skæring af bredvegetation og oprensning af bundmateriale må kun foretages i strengt nødvendigt omfang.

d. Spildevandsplanlægning.

Maglemoserenden tilføres regnvand fra befæstede arealer samt opspædet spildevand fra et antal overløbsbygværker.

Udløb fra overløb skal generelt overholde kravet $n=2$, d.v.s. højst 2 overløb pr. år.

e. Vandindvindingsplanlægning.

I området omkring Maglemoserenden er der ingen særlige begrænsninger på vandindvindingen, men vandindvinding skal behandles ud fra en konkret vurdering af blandt andet hensynet til vandområdeplanernes målsætninger for vandløb og søer og hensynet til naturbeskyttelsesinteresser.

f. Fredninger.

Store dele af de arealer, der grænser op til Maglemoserenden, er fredede, bl.a. med det formål at gøre arealerne tilgængelige for offentligheden og bevare det nuværende karakteristiske landskabsbillede.

Maglemoserenden er omfattet af beskyttelsesbestemmelserne i Naturbeskyttelseslovens §3, hvilket betyder, at der ikke må foretages ændringer af vandløbets tilstand uden tilladelse fra Københavns Amt.

Fredningsplanlægning, friluftsliv og kulturhistorie.

Maglemosen er i regionplanen udpeget som kulturhistorisk interesseområde, hvor der som hovedregel ikke tillades dræning eller andre ændringer, der ødelægger kultursporene. ligesom den indgår i regionplanens interesseområder for friluftsliv.

Jordbrugsplanlægning.

Landbrugsarealerne langs Maglemoserenden er i regionplanen udlagt som "landbrugsarealer af sekundær interesse med andre arealinteresser (miljø- og fredningsinteresser)". Den landbrugs-mæssige anvendelse af disse områder skal foregå i overensstemmelse med de regionplanmæssige retningslinier for varetagelse af de nævnte andre arealinteresser.

3. Karakteristik af afstrømningsområdet/afvandingsforhold.

Maglemoserendens opland omfatter 14.1 km², heraf 9.6 km² i Søllerød Kommune. Af de 9.6 km² i Søllerød Kommune er 41% byzone, 9% er skov, 25% er landbrugsareal, mens 25% anvendes til andet formål.

På grund af stor tilførsel af overfladevand fra de mange befæstede arealer langs vandløbet, kan det ikke undgås, at der på udsatte steder langs vandløbet sker oversvømmelser af de vandløbsnære arealer under kraftig og langvarig regn.

4. Væsentlige ændringer i forhold til tidligere regulativ.

4.1 Vandløbets dimensioner.

Før:

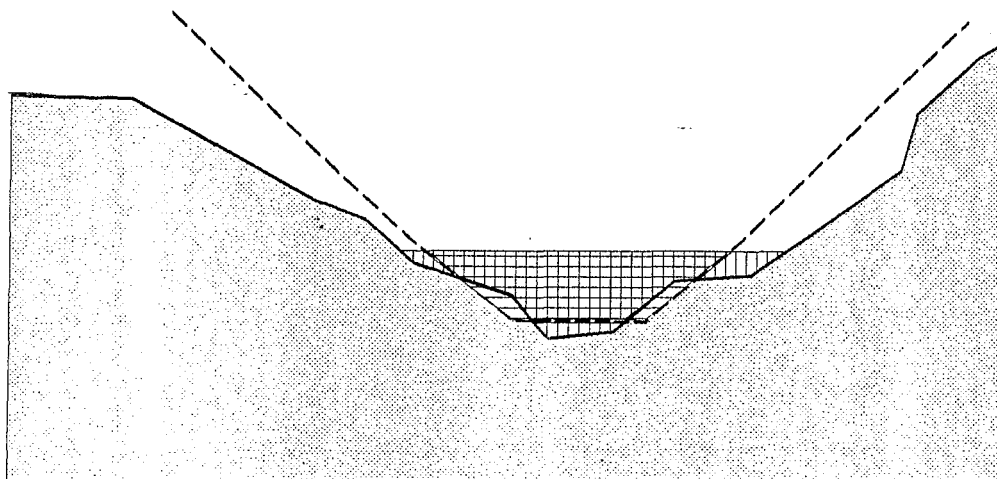
I regulativ fra 1983 blev vandløbet vedligeholdt ud fra krav til vandløbets geometriske skikkelse, angivet ved en bundkote, bundbredde, skråningsanlæg og fald.

Vandløbet skulle renses op, når der var aflejringer på 10 cm over den angivne bundkote og måtte højst renses op til 20 cm under den angivne bundkote.

Nu:

Vandløbet skal efter vedtagelsen af det nye regulativ vedligeholdes ud fra en fast bundkote og et gennemstrømningsareal.

Dette vil sige, at vandløbet må antage en vilkårlig skikkelse hvis blot vandløbet overholder den regulativmæssige bundkote, og hvis det ved alle vandføringer har det regulativmæssige gennemstrømningsareal.

Tegningen viser et tværsnit af et vandløb (fuldt optrukket linie). Desuden er det i regulativet fastsatte teoretiske gennemstrømningsareal vist (punkteret linie).

Kravet til vandløbets bundkote og gennemstrømningsareal er overholdt, idet det eksisterende tværsnitsareal (vist med lodret skravering) er (lidt) større end det teoretiske gennemstrømningsareal (vist med vandret skravering).

Med de tidligere bestemmelser, hvor der blev stillet krav til bundkote, bundbredde og skråningsanlæg ville regulativet ikke være overholdt ved dette tværsnit.

Omvendt ville et vandløb, hvor regulativet indeholdt bestemmelser om bundkote, bundbredde og skråningsanlæg ikke indeholde den fysisk variation m.m. som målsætningen – at vandløbet skal fungere som gyde- og opvækstvand for laksefisk – indebærer.

Vedligeholdelse af vandløbet efter krav til bundkote og gennemstrømningsareal sikrer, at der ikke foretages unødvendige oprensninger i vandløbet, samt at vandløbet med tiden kan få et mere varieret forløb.

Bundkote og gennemstrømningsareal kontrolleres ved opmåling eller pejling af vandløbets skikkelse. Der skal foretages oprensning af vandløbet, hvis den mindste bundkote er højere end fastsat i regulativet, eller hvis gennemstrømningsarealet er mindre end fastsat i regulativet.

Der må ikke renses op mere end 30 cm under regulativbundkoten.

4.2 Oprensning.

Før:

Oprensningen blev tidligere udført uden speciel hensyntagen til vandløbets miljø.

Nu:

Når det ud fra den regulativmæssige bundkote og gennemstrømningsareal bliver nødvendigt at foretage oprensning af vandløbet, skal der fremover tages videst mulig hensyn til miljøet i vandløbet.

Sten og grus, der er med til at give en stabil bund, må ikke graves op. Underskårne brinker, trærodder m.m., der giver vandløbet gode fiskeskjul, må ikke beskadiges.

Naturlige, uberørte vandløb vil altid slynge sig. Et slynget vandløb vil ofte være i balance, således at der ikke aflejres sand og mudder. For at fremme det slyngede forløb må oprensningen derfor foretages i en slynget strømrrende.

4.3 Grødeskæring.

Før:

I det tidligere regulativ var der fastlagt 1 årlig grønnskæring, hvor grønne på bund og sider blev reduceret.

Nu:

For at fremme et slynget forløb af vandløbet, skal grønne skæres i en slynget strømrrende efter samme princip som for oprensningen. Der vil således være grønne i vandløbet hele sommerperioden, hvilket tillige giver skjulesteder til fiskene, og levesteder for vandløbets smådyr. Derved sikres også at vandstanden ved de lave sommervandføringer ikke sænkes unødigt lavt, samt at vandløbets evne til at rense vandet forøges.

For at sikre afvandingen skæres grønne op til 3 gange i løbet af sommeren. På strækninger med begrænset grønnevækst skæres grønne kun en eller to gange årligt,

4.4 Slåning af banketter og bredder.

Før:

Tidligere blev vandløbets bredder og banketter slået 1-2 gange årligt.

Nu:

Efter de nye bestemmelser slås banketterne og bredderne som hovedregel ikke. Kun i særlige tilfælde, som fremgår af regulativet, foretages der slåning.

Bestemmelserne skal sikre en passende beskygning af vandløbet om sommeren for at begrænse grødevæksten, give bedre livsbetingelser for dyr og fugle langs vandløbet, samt stabilisere brinkerne.

5. Vurdering af de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser.

5.1 Afvandingsmæssige forhold.

Vintervandføringsevnen:

Der er kun lidt grøde i Maglemoserenden i vinterhalvåret, og vintervandføringsevnen sikres ved, at der foretages oprensning, når gennemstrømningsarealet bliver mindre end fastsat i regulativet.

Sommervandføringsevnen:

Sommervandføringsevnen sikres ved op til 3 årlige grødeskæringer, hvor grøden skæres i en slynget strømmende. Ved lave vandføringer vil de nye vedligeholdelsesbestemmelser give en tilsigtet mindre forøgelse af vandstanden.

På grund af den øgede strømhastighed i strømmenden, der holdes fri for grøde, vil der blive aflejret mindre sand og mudder i vandløbet i sommerperioden.

Samlet vurdering:

Samlet vurderes det, at vandføringsevnen ikke vil blive forringet med indførelsen af det nye regulativ.

5.2 Miljømæssige forhold.

De ændrede vedligeholdelsesbestemmelser vil give vandløbet større fysisk variation, og fremme et naturligt slynget forløb. Flere arter af planter og smådyr får derved opfyldt deres krav til livsbetingelser i vandløbet, og vandløbets selvrensningsevne bliver forbedret, idet en stor del af omsætningen foregår i grødebankerne.

De nye bestemmelser om vandløbets dimensioner uden fast bundbredde og skråningsanlæg giver variation i vandløbet, og sikrer, at der ikke foretages unødvendige oprensninger.

Oprønsningsbestemmelserne sikrer, at de miljømæssige forhold tilgodeses, idet sand og grus ikke må fjernes og et slynget forløb fremmes.

Grødeskæringsbestemmelserne betyder, at der altid er en vis mængde grøde til stede i vandløbet, til gavn for dyrelivet og for selvrensningsevnen. Samtidig sikres en større strømhastighed i strømmrenden.

Det forhold, at vegetationen på bredder og banketter som hovedregel lades urørte betyder, at grødenvæksten reduceres. Desuden er vegetationen hjemsted for mange dyr.

6. Restaurering af Maglemoserenden.

Det vil sandsynligvis være nødvendigt at iværksætte restaureringsforanstaltninger i Maglemoserenden for at opfylde recipientkvalitetskravet.